

به نام خداوند جان و قلم

پاسخنامه تشریحی پیشنهادی به درس فلسفه و منطق کنکور ۱۴۰۰

بر اساس دفترچه A

استاد امیرمحمد نصیری

مدرس کنکور و مولف کتب کمک آموزشی و طراح آزمون های آزمایشی

شماره سوال	کلید	پاسخ تشریحی									
۲۳۶	۲	جزئی در عبارت اول مربوط به درس سوم منطق و بحث طبقه بندی مفاهیم است اما در عبارت دوم مربوط به کمیت قضیه و دامنه مصادیق موضوع است که معنای متفاوتی دارد و اشتباه گرفتن آنان موجب پدید آمدن مغالطه اشتراک لفظ میگردد									
۲۳۷	۳	گزینه ۱: دیوار مدرسه (تضمنی) - مدیر مدرسه (التزامی) - محیط مدرسه (تضمنی) گزینه ۲: خود مدرسه (مطابقی) - وسایل مدرسه (التزامی) - وسایل مدرسه (التزامی) گزینه ۳: کادر مدرسه (التزامی) - محیط مدرسه (تضمنی) - خود مدرسه (مطابقی) گزینه ۴: خود مدرسه (مطابقی) - افراد مدرسه (التزامی) - خود مدرسه (مطابقی)									
۲۳۸	۴	طبقه بندی باید از عام به خاص باشد و نسبت عام تر نسبت به خاص تر، عموم و خصوص مطلق باشد. در گزینه یک، اشتباهها مثلث که از همه خاص تر است، در دومین طبقه آمده. در گزینه دو، علم که از همه عام تر است در آخرین طبقه آمده. در گزینه سه، اختلاف نظر وجود دارد، شاید این گزینه نیز صحیح باشد. (هر شکلی به تنهایی تصدیق است و از همه خاص تر است)									
۲۳۹	۱	حمایت مطلق و قطعی فقط در قیاس است. گزینه یک، قیاس است. گزینه دو، استدلال تمثیلی است. گزینه سه، استقرای تعمیمی است. گزینه چهار، استنتاج بهترین تبیین است.									
۲۴۰	۴	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="text-align: center;">هر الف ب است موجبه کذب</td> <td style="text-align: center;">تفاضل →</td> <td style="text-align: center;">هیچ الف ب نیست سالبه کذب</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">تداخل ↓</td> <td style="text-align: center;">تناقض ↔</td> <td style="text-align: center;">تداخل ↓</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">بعضی الف ب است موجبه جزیه</td> <td style="text-align: center;">تداخل تحت تضاد →</td> <td style="text-align: center;">بعضی الف ب نیست سالبه جزیه</td> </tr> </table> <p>در تضاد، صدق هر دو محال است اما کذب هر دو ممکن است. در تناقض، صدق و کذب همزمان دوطرف محال است. در تداخل، از کذب جزئی میتوان، کذب کلی را نتیجه گرفت.</p>	هر الف ب است موجبه کذب	تفاضل →	هیچ الف ب نیست سالبه کذب	تداخل ↓	تناقض ↔	تداخل ↓	بعضی الف ب است موجبه جزیه	تداخل تحت تضاد →	بعضی الف ب نیست سالبه جزیه
هر الف ب است موجبه کذب	تفاضل →	هیچ الف ب نیست سالبه کذب									
تداخل ↓	تناقض ↔	تداخل ↓									
بعضی الف ب است موجبه جزیه	تداخل تحت تضاد →	بعضی الف ب نیست سالبه جزیه									

برای بطلان یک فرضیه علمی، آوردن مثال نقض، بهترین راه است.	۴	۲۴۱
مقدمه اول باید جزئی باشد، زیرا نتیجه جزئی است و مقدمه دوم کلی، پس قیاس به یک جزئی نیاز دارد تا نتیجه جزئی دهد. همچنین مقدمه اول باید موجه باشد، زیرا اگر سالبه باشد، نتیجه هم سالبه میشود ولیکن اینجا نتیجه موجه است.	۱	۲۴۲
گزینه اول: وضع تالی (مغالطه) گزینه سوم: محمول نتیجه علامت مثبت دارد اما در مقدمات علامت منفی دارد. گزینه چهارم: رفع مقدم (مغالطه)	۲	۲۴۳
گزینه سوم، پرسش از اعماق و اساسی ترین هاست که به نظر یک پرسش فلسفی میرسد . هرچند گزینه چهارم را نیز نمیتوان رد کرد اما شاید ایرادی که بتوان به آن گرفت این باشد که این گزینه به علم منطقی اشاره دارد نه فلسفه.	۳	۲۴۴
فیثاغورس و پیروان او اعتقاد داشتند ساختار جهان ریاضی است و اعداد و اصول اعداد، عناصر اولیه موجودات هستند. توجه: درست است که در گزینه دوم، به "اصول شکل ها" اشاره شده اما غلط نیست زیرا به هر حال مربوط به ریاضیات است. بررسی سایر گزینه ها : گزینه ۱: فیثاغورسیان حرفی از اینکه جهان را فقط با ریاضیات میتوان شناخت، نزدند. گزینه ۳ و ۴: اعداد، سازنده عناصر اولیه موجودات هستند نه برعکس!	۲	۲۴۵
زمانی دچار تناقض میشویم که بگوییم هیچ شناختی وجود ندارد! اگر هیچ شناختی وجود ندارد، چگونه به این شناخت رسیدیم که شناختی وجود ندارد؟ این خود تناقض است.	۳	۲۴۶
به نظر میرسد پاسخ مورد نظر گزینه چهار باشد نه گزینه ۳! در صورت سوال صحبت از درک خطا شده و بر اساس مثال های کتاب درسی، مربوط به ارزش شناخت میشود. (اینک شناخت تا چه اندازه معتبر است و در چه زمان هایی دچار خطا میشود)	۴	۲۴۷
دکارت اعتقاد داشت معرفت هایی به صورت ذاتی وجود دارد که بدون عقل و استدلال به صورت فطری به آن ها پی میبریم. مثلا وجود خداوند یا درک نفس بررسی گزینه ها : گزینه ۱: دکارت درک این امور را مقدم بر عقل میدانست نه با استفاده از عقل! گزینه ۲: علیت جز این امور نیست. گزینه ۴: معرفت های ذاتی اموری فطری هستند نه شهودی!	۳	۲۴۸
پروانه و دوستش درباره حقیقت انسان صحبت میکنند.	۴	۲۴۹
ملاصدرا مانند: ارسطو، افلاطون، ابن سینا، دکارت و برخی عقل گرایان، انسان را دوساحتی (دو بعدی) و دارای روح و بدن میداند. اما در فلسفه ملاصدرا، روح و جسم چیز جدایی نیستند و دوجنبه از انسان را تشکیل نمیدهند (نسبت آن ها تباین نیست) بلکه روح همان تکامل یافته جسم است و انسان تنها از یک حقیقت آفریده شده که ظاهر آن جسم است و باطن آن روح میباشد. بر این اساس صحیح ترین پاسخ، گزینه ۴ به نظر میرسد که بین روح و جسم وحدت برقرار است و بریکدیگر تاثیر میگذارند.	۴	۲۵۰

بر اساس صفحه ۹۱ کتاب فلسفه یازدهم، انسان دو دسته تمایلات دارد، بخشی از این تمایلات گرایش به خیر اخلاقی هستند و برخی مخالف آن و این موضوع ربطی به دین افراد ندارد.	۳	۲۵۱
علت نادرستی گزینه ۴: ماتریالیست ها به دلیل زندگی اجتماعی، ناگزیر هستند علاوه بر منفعت شخصی، منفعت اجتماع هم رعایت کنند و ضمناً نمیتوانند به هر مقدار که میخواهند آزاد باشند و این آزادی باید متقابل باشد.		
حمل یگانه بر غنی بالذات، شایع صناعی است زیرا واحد بودن خداوند نیاز به دلیل و برهان دارد، همانطور که فارابی و سایر فیلسوفان مسلمان و غیرمسلمان بر آن برهان ارائه کرده اند. بررسی گزینه ها: گزینه ۱: حمل اولی ذاتی گزینه ۲: حمل اولی ذاتی گزینه ۳: حمل شایع صناعی گزینه ۴: حمل اولی ذاتی	۳	۲۵۲
از نظر مسلمانان، اصل علیت عقلی است اما از نظر دکارت فطری!	۱	۲۵۳
حالت امکان ذاتی، تساوی بین وجود و عدم است، حال اگر به شیء از تساوی وجود و عدم خارج شود و به وجود آید، حتما علت خارجی داشته و تبدیل به واجب الوجود بالغیر شده است. بررسی گزینه ها: گزینه ۱: صرفاً در ذهن است و تساوی بین وجود و عدم دارد. (هنوز ساخته نشده است) گزینه ۲: باغبان قصد کاشتن آن را دارد و هنوز کاشته نشده. (تساوی بین وجود و عدم دارد) گزینه ۳: خاکستر قرار است در آتش ریخته شود و هنوز ریخته نشده. (تساوی بین وجود و عدم دارد) گزینه ۴: مژگان در حال تکان خوردن هستند و از حالت تساوی (بی حرکتی) خارج شده اند.	۴	۲۵۴
گزینه ۱ و ۳ و ۴ در خصوص وجود خداوند برهان ارائه کرده اند و از وجود معلول پی به وجود علت برده اند اما گزینه دوم، بر نیازمندی و ضرورت وجود خداوند، برهان ارائه کرده است.	۲	۲۵۵
بررسی گزینه ها: گزینه ۱: هر ممکن و حادثی نیازمند علت است، نه هر چیزی! گزینه ۲: اساس برهان فارابی بر تقدم علت بر معلول است. گزینه ۳: نتیجه برهان وجوب و امکان ابن سینا، اثبات واجب الوجود بود. گزینه ۴: در انتهای عبارت باید ذکر میشد که این سلسله تا بی نهایت ادامه دارد.	۲	۲۵۶
آگوست کنت کار فلاسفه را در اثبات وجود جهان و تصویری که ارائه داده اند، کاملاً ذهنی خواند. بررسی گزینه ۱: در کتاب سخنی از "نهایت" تلاش عقل زده نشده.	۴	۲۵۷
از نظر ملاصدرا داده های عقلانی و وحیانی تعارضی ندارند و نیازی به کنار گذاشتن هیچ یک نیست و اگر بین این داده ها تعارض ظاهری ایجاد شود، در عملیات استدلال خود، خطا کرده ایم.	۴	۲۵۸
بررسی گزینه ها: گزینه ۱: طبیعت موجودات باعث حرکات و تحولات آنان میشود نه برعکس! گزینه ۲: بسیار دام بر انگیز است. توجه داشته باشید در کتاب به این صورت ذکر شده است: تحقیق در طبیعت تامل در ماورالطبیعه گزینه دو، جای این دو کلیدواژه را عوض کرده و گفته: تحقیق در ماورالطبیعه گزینه ۳: به نظر بنده حقیر داوری ممکن و ساده است! تمام وقایع طبیعی، خیر اند! گزینه ۴: حوادث از جهتی خیر و از جهتی شر هستند. (شر آن ها ظاهری است) ولی نظام جهان به صورت کلی، خیر است.	۴	۲۵۹

<p>بررسی گزینه ها :</p> <p>گزینه ۱ : وجود، مفهوم نیست !</p> <p>گزینه ۲ : ما آن ها را نسبت به موجودات گوناگون و وجود، انتزاع می کنیم . (این گزینه را نمیتوان قویا رد کرد)</p> <p>گزینه ۳ : وجود اصالت دارد و هرچه در جهان حقیقت دارد، وجود است.</p> <p>گزینه ۴ : کثرت در عالم از دیدگاه اصالت وجود، با شدت و ضعف مفهوم وجود توجیه میشود.</p>	۳	۲۶۰
---	---	-----